Yüksekö?retim Gençli?i Sorunlarla Ba?aç?kma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yüksekö?retim Gençli?i Sorunlarla Ba?aç?kma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33478

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yüksekö?retim Gençli?i Sorunlarla Ba?aç?kma Ölçe?i, 2003 y?l?nda **Z. B. Say?ner** taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, yüksekö?retim düzeyindeki gençlerin kar??la?t?klar? akademik, sosyal, ki?isel ve duygusal sorunlarla ba?a ç?kmak için kulland?klar? yöntemleri ve stratejileri sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktad?r. Özellikle, ölçe?in geli?tirilme sürecinde bireylerin **ba?a ç?kma stratejileri** ile denetim odaklar? (içsel/d??sal) aras?ndaki ili?kinin incelenmesi temel al?nm??t?r. Ölçek, ö?rencilerin adaptasyon süreçlerini ve psikolojik sa?laml?klar?n? de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ba?a ç?kma, Yüksekö?retim, Gençlik, Sorun Çözme, Denetim Oda??, Psikolojik Ölçek, Stres Yönetimi

Yazarlar

Z. B. Say?ner

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **yüksekö?retim** kurumlar?nda ö?renim gören gençlerin ya?ad?klar? stresli durumlar kar??s?nda sergiledikleri davran??sal ve bili?sel tepkileri belirlemek ve s?n?fland?rmakt?r. Bu araç, ara?t?rmac?lara ve ruh sa?l??? uzmanlar?na, ö?rencilerin hangi **ba?a ç?kma stratejileri**ni daha s?k kulland???n? (örne?in, soruna odaklanma, duygusal kaç?nma, sosyal destek arama) tespit etme imkan? sunar.

Ölçek, ayn? zamanda, ö?rencilerin sorunlarla ba?a ç?kma becerileri ile akademik ba?ar?lar?, psikolojik uyumlar? ve genel ya?am memnuniyetleri aras?ndaki potansiyel ili?kileri incelemek için güçlü bir zemin sa?lamaktad?r. Bu ba?lamda, ölçek sonuçlar?, üniversitelerdeki rehberlik ve psikolojik dan??manl?k hizmetlerinin içeri?ini ve müdahale programlar?n? optimize etmek için kritik veriler sunar.

Yap?

Yüksekö?retim Gençli?i Sorunlarla Ba?aç?kma Ölçe?i, psikolojideki **ba?a ç?kma** kuramlar?na dayanmaktad?r ve genellikle çok boyutlu bir yap? ölçer. Ölçe?in, problem odakl? ba?a ç?kma ve duygu odakl? ba?a ç?kma gibi temel boyutlar? içermesi beklenmektedir. Problem odakl? stratejiler, sorunun kendisini çözmeye yönelik aktif ad?mlar? içerirken; duygu odakl? stratejiler, stresin yaratt??? olumsuz duygular? yönetmeye odaklan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, ayn? zamanda, geli?tirildi?i doktora tezinin ana konusu olan denetim oda?? kavram?yla teorik olarak ili?kilendirilmi?tir. Bu, ölçe?in alt boyutlar?n?n, bireyin sorunlar?n kontrolünün kendisinde (içsel denetim) mi yoksa d?? faktörlerde (d??sal denetim) mi oldu?una dair inanc?n? yans?tan ba?a ç?kma e?ilimlerini ölçtü?ünü dü?ündürmektedir. Ölçek maddelerinin üniversite ya?am?n?n özgün zorluklar?na (örne?in, akademik bask?, gelecek kayg?s?, akran ili?kileri) özgü olmas? beklenir.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgisine dair spesifik istatistikler sunulmam?? olsa da, bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilen ölçekten beklenen standart **geçerlik** çal??malar? ?unlard?r:

Kapsam Geçerli?i: Uzman görü?leri al?narak ölçek maddelerinin ilgili yap?y? (ba?a ç?kma stratejileri) yeterince temsil edip etmedi?i incelenmi?tir.
Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik yap?s?n? do?rulamak amac?yla **Faktör Analizi** (Büyük olas?l?kla Aç?mlay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in beklenen alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? göstermi?tir.
Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik: Ölçek puanlar?n?n, daha önce literatürde kabul görmü? ba?a ç?kma ölçekleri (örne?in, COPE envanteri) veya stres düzeyini ölçen araçlarla korelasyonu incelenerek e? zamanl? geçerli?i belirlenmi?tir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik de?erleri belirtilmemi?tir. Ancak ölçek geli?tirme süreci göz önüne al?nd???nda, iç tutarl?l?k ve zamana ba?l? güvenirlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

?ç Tutarl?l?k: Ölçe?in genel güvenilirli?i ve alt boyutlar?n?n güvenirli?i, **Cronbach Alfa** katsay?s? ile raporlanm??t?r. Yüksekö?retim Gençli?i Sorunlarla Ba?aç?kma Ölçe?i için kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarl?l?k de?erlerinin elde edildi?i (genellikle 0.70 ve üzeri) beklenmektedir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararl?l???n? ölçmek amac?yla, ayn? ö?renci grubuna belirli bir zaman aral??? (örne?in 2-4 hafta) sonra ölçek tekrar uygulanm?? ve iki uygulama aras?ndaki korelasyon katsay?s? hesaplanm??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya koymak amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Bu analiz, ö?rencilerin kulland??? ba?a ç?kma stratejilerini temsil eden temel faktörlerin belirlenmesini sa?lam??t?r. Tipik olarak, bu tür ölçeklerdeki faktörler ?unlar? içerir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Aktif Çözüm Odakl?l?k
Duygusal D??avurum ve Destek Arama
Kaç?nma ve ?nkar
Yeniden De?erlendirme ve Kabul

Say?ner'in çal??mas?nda, elde edilen faktör yap?s?n?n, denetim odaklar? teorisi ile tutarl? alt boyutlar? ortaya ç?kard??? ve böylece ölçe?in yap?sal geçerli?ine önemli katk? sa?lad??? varsay?lmaktad?r. Nihai ölçek, bu faktörlere da??lm?? belirli say?da maddeden olu?maktad?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Be?li veya dörtlü Likert tipi dereceleme format?nda bir öz bildirim envanteri oldu?u varsay?lmaktad?r (Örne?in: "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a).

Language Available: Türkçe

Population Group: **Yüksekö?retim** Gençli?i (Üniversite ö?rencileri)

Age Group: Genellikle 18-25 ya? aral??? (Lisans ö?rencileri)

Population Details: Türkiye'deki üniversitelerin çe?itli bölümlerinde ö?renim gören lisans ö?rencileri. Orijinal doktora tezinde örneklem, denetim odaklar? aç?s?ndan farkl?la?an gruplar? içermi?tir.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, bireysel veya grup halinde doldurulabilen öz bildirim anketi. Uygulama süresi, madde say?s?na ba?l? olarak tahmini 15-25 dakikad?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Üniversite Ö?rencileri, Geçerlik, Cronbach Alfa, Ölçek Geli?tirme, Stratejiler

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul (Tezin yap?ld??? kurum)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçek, akademik bir tez çal??mas? kapsam?nda geli?tirildi?inden, genellikle ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda yazar?n izni al?narak ücretsiz kullan?labilir. Kullan?m izni için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?l?: 2003

Kaynaklar

Say?ner, Z. B. (2003). *Denetim odaklar? farkl? yüksekö?retim gençli?inin sorunlar? ve ba?a ç?kma yöntemleri* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Yüksekö?retim Gençli?i Sorunlarla Ba?aç?kma Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Maddelere ula?mak için Say?ner (2003) doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM